

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»
Факультет соціології і права
Кафедра інформаційного, господарського та адміністративного права

XI Міжнародна
науково-практична конференція

Правове регулювання суспільних відносин в умовах воєнного стану та післявоєнної відбудови

з метою
забезпечення
сталого розвитку

9 грудня
2022 року

Збірник матеріалів

УДК 316.322-022.32:[346.9+347+349.3]

ББК 67

Правове регулювання суспільних відносин в умовах воєнного стану та післявоєнної відбудови з метою забезпечення сталого розвитку: матеріали XI Міжнародної наук.-практ. конф. (м. Київ, 9 грудня 2022 р.). Упоряд: Бевз С.І., Бирса Н.О., Серебрякова Ю.О. Київ: КПП ім. Ігоря Сікорського. 2022. 324 с.

В збірнику подані тези доповідей учасників XI Міжнародної науково-практичної конференції «Правове регулювання суспільних відносин в умовах воєнного стану та післявоєнної відбудови з метою забезпечення сталого розвитку» (м. Київ, 9 грудня 2022 р.), які містять погляди відомих вчених, молодих науковців і студентів, що роблять перші спроби наукових розвідок.

Матеріали доповідей учасників конференції упорядковані Оргкомітетом відповідно до інформаційного листа конференції.

За зміст доповідей Організаційний комітет відповідальності не несе. Посилання на збірник при використанні матеріалів обов'язкове.

**ПРО НЕДОЦІЛЬНІСТЬ ОБМЕЖЕННЯ СВОБОДИ ВИБОРУ
ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВИХ ФОРМ ПІДПРИЄМСТВ
І ГОСПОДАРСЬКИХ ТОВАРИСТВ**

Дерев'янко Б.В.,
головний науковий співробітник,
Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва
імені академіка Ф.Г. Бурчака НАПрН України;
провідний науковий співробітник Державної установи
«Інститут економіко-правових досліджень імені
В.К. Макутова Національної академії наук України»
д.ю.н., професор

Сучасна ситуація в економіці України за найбільш оптимістичними визначеннями є критичною. Іншого в умовах війни проти найбільшої у світі за розміром території, кількістю одиниць окремих видів озброєнь та деякими іншими показниками державою не могло і бути. Зрозуміло, що важка економічна ситуація для громадян, суб'єктів господарювання та економіки держави загалом вимагає прийняття складних і неординарних рішень. За такі рішення законотворці хочуть видати пропозиції скасування чинності Господарським кодексом України (ГК України), ліквідацію організаційно-правової форми підприємства та кардинальне зменшення видів господарських товариств. Але ж рішення про скасування чи заборону за своєю природою не можуть бути складними, скоріше навпаки. Так, уніфікація законодавства інколи може бути корисною. Але ж навряд чи буде корисним обмеження підприємницької ініціативи через зменшення опцій для вибору.

Сьогодні держава має нагальну потребу у грошових ресурсах. Їх можна отримати через надання додаткових адміністративних послуг. Немає нічого складного для держави, щоб змусити громадян України замінити свої водійські посвідчення на посвідчення нового зразку із оплатою цієї послуги у розмірі кількох сотень гривень. Можливо такий самий механізм прогнозується і для сотень тисяч підприємств різних видів та господарських товариств крім публічних акціонерних товариств (ПАТ) та товариств з обмеженою відповідальністю (ТОВ). При цьому примусова реорганізація підприємств та приватних акціонерних товариств, повних товариств, командитних товариств та товариств з додатковою відповідальністю у ПАТ або ТОВ пропонується у

комплексі із скасуванням чинності ГК України. Очевидно законотворці вважають, що корпоративні відносини максимально облишені публічно-правових засад у регулюванні. Слід із цим не погодитися.

Вважається, що сучасне українське право, рівно як і право більшості європейських країн, є нащадком права Давнього Риму. Із цим слід погодитися. Проте не слід погоджуватися із тим, що право Давнього Риму дало основи лише для формування сучасних цивільного та кримінального права і окремих засад чи інститутів деяких інших галузей права. Раніше нами вказувалося, що крім прообразу сучасних об'єднань підприємств та громадських організацій римське право надало старту процесам винайдення та легітимації прообразів господарських товариств, зокрема АТ. Із розвитком економіки та суспільних відносин у Давньому Римі поступово змінилися і вимоги до прообразів АТ та інших господарських товариств. За часів Республіканського Риму, коли ці утворення лише починали з'являтися, а держава сповідувала частково демократичний або ліберальний стиль керівництва, для утворення таких суб'єктів, організації управління ними, входу і виходу учасників основним була наявність їхнього бажання. Діяльність таких корпоративних суб'єктів мала знаходитися у межах наявних норм у законодавстві і відповідати принципу «дозволено усе, що не заборонено законом» [1, с. 72]. Тобто у праві Давнього Риму активну роль відігравали суб'єкти підприємництва, схожі на суб'єктів сучасного корпоративного права, які у своїй діяльності переслідували досягнення приватних (майновий інтерес їх учасників) та публічних (сплата податків, забезпечення населення певною продукцією, виконання замовлень держави, забезпечення зайнятості населення тощо) інтересів одночасно.

Прообраз АТ з'явився наприкінці епохи Республіканського Риму на основі товариського об'єднання публікантів (*societas publicanorium*). Організаційна структура *societas publicanorium* відповідала сучасним формам управління АТ. Створювані у той час спілки були прообразом сучасних суб'єктів права, члени яких на законодавчому рівні наділялися низкою прав, у тому числі правом на затвердження власних статутів, що по суті означало можливість самостійно регулювати внутрішні відносини на локальному рівні з дотриманням водночас вимог закону [2, с. 29]. І сьогодні закладені на межі старої та нової ери принципи побудови діяльності корпоративних суб'єктів (зокрема в частині змісту їх статутних документів, організації управління, входу і виходу з числа учасників, організації захисту майнових інтересів та ін.) зустрічаються у праві та законодавстві багатьох держав світу, зокрема й

України. Ці принципи пройшли певну трансформацію, відфільтрувавшись крізь час та простір. Після падіння Давнього Риму разом із занепадом культури і науки досягнення римських юристів у більшій мірі були забуті або занедбані чи заборонені. Проте виробництво і торгівля не зникли, а комерсанти відновили інтеграційні процеси [1, с. 73].

До наведених даних про появу та поширення у праві Давнього Риму норм про появу і генезис прообразів сучасних корпоративних структур, що у своїй діяльності поєднували досягнення приватних і публічних інтересів одночасно, слід навести сучасний досвід сусідньої з Україною держави, в якій нещодавно до наявних було додано новий вид господарських товариств.

Новацією польського законодавства стала поява 1 липня 2021 року нової організаційно-правової форми здійснення підприємницької діяльності в Республіці Польща – простого акціонерного товариства, що являє собою симбіоз між ТОВ та АТ. Слід погодитися із О.Є. Дякуновським у тому, що передчасно говорити про імплементацію нової організаційно-правової форми в українське законодавство, оскільки допоки позитивний вплив існування такої форми товариства на польську економіку ще не напрацьовано [3, с. 11]. Проте розширення видів господарських товариств (а їх спочатку у Республіці Польща було більше, ніж в Україні) має позитивно відбитися на підприємницькій активності у Республіці Польща. А для України було б логічним не ліквідувати організаційно-правову форму підприємства і не обмежувати види господарських товариств, а навпаки – розширювати для того, щоб підприємець обрав найбільш ефективну для себе організаційно-правову форму діяльності і при цьому врахував інтереси його потенційного контрагента, що важливо в умовах гострої конкуренції. Навряд чи доцільно сьогодні удосконалювати українське законодавство через обмеження інтересів підприємців та їх контрагентів.

Список використаних джерел

1. Derevyanko, B., Turkot, O. (2021). The genesis of corporate relations in Ancient Rome and their impact on Ukrainian legislations. *Entrepreneurship, Economy and Law*. № 7. С. 69–77. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2021/7/12.pdf>
2. Povazhnyj, A.S. (2001). Ponyatie «korporativnoe upravlenie»: analiz razlichnyh podhodov [The concept of «corporate governance»: analysis of different approaches]. *Ekonomika: problemy teorii ta praktyky*, no. 99, pp. 29–35 (in Russian).

3. Дякуновський О.Є. Правове регулювання підприємницької діяльності в Україні та Республіці Польща: автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Вінниця, 2021. 21 с.

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ РЕКЛАМИ В ЕЛЕКТРОННІЙ КОМЕРЦІЇ

Дубняк М.В.,

старший викладач кафедри інформаційного, господарського та адміністративного права КПП ім. Ігоря Сікорського

к.ю.н.,

старший науковий співробітник наукової лабораторії теорії цифрової трансформації і права,

Державної наукової установи

“Інститут інформації, безпеки і права” НАПрН України.

Правове регулювання здійснення господарської діяльності, яке відповідає принципу правової визначеності, відіграє важливу роль. В умовах воєнного стану в Україні було запроваджено багато пільгових умов для підтримки бізнесу в цей непростий час. Але у післявоєнний період маємо посилювати заходи для продовження курсу ефективної цифровізації економіки.

Суб'єкти господарювання використовують цифрові платформи, соціальні мережі та сервіси для рекламування своїх товарів і послуг. Однак розміщення реклами на таких сервісах регулюються внутрішніми правилами платформ. Залишаючи, на перший погляд, сферу розміщення онлайн реклами за межами правового поля.

Спеціальний закон, який визначає засади рекламної діяльності в Україні, регулює відносини, що виникають у процесі виробництва, розповсюдження та споживання реклами є Закон України “Про рекламу” реклама - інформація про особу чи товар, розповсюджена в будь-якій формі та в будь-який спосіб і призначена сформувати або підтримати обізнаність споживачів реклами та їх інтерес щодо таких особи чи товару [1].

Через мережу Інтернет рекламуються не лише товари, а і послуги. З урахуванням, що реклама може розповсюджуватись у будь-якій формі та в будь-який спосіб, Законом України “Про електронну комерцію” визначено поняття та види електронних послуг, зокрема, діяльність щодо розповсюдження